

MANIFEST OVER HET BEDREIGDE BEROEP (versie 2.0)

“Het Beroep van Journalist is een bedreigd beroep. Bedreigd door de belangen van de mediabazen die, wanneer zij berichtgeving tot een simpele bron van inkomsten reduceren, ons naar een mateloos mercantilisme voeren. Maar ook door de belangen van de machtigen (die beschikken over journalisten die wij soms toestaan óns werk als journalist te doen) als zij ons niet langer degenen laten zijn die informatie selecteren en borg staan voor de inhoud. De meest recente bedreiging wordt gevormd door de invloed van de digitale techniek en de globalisering, die allerlei personen en groepen (in de min of meer ontwikkelde landen) de mogelijkheid biedt boodschappen te fabriceren, uit te strooien over de publieke *agora* en toegankelijk te maken voor de overige gebruikers van internet, waarop willekeurige communicatieve materie van allerlei aard circuleert zonder dat iemand hiervoor garant staat of de verantwoordelijkheid neemt. Het voornaamste slachtoffer van deze verstrengeling van belangen is de burger in zijn hoedanigheid als ontvanger.

De teloorgang van de journalist als nieuwsgierige en geëngageerde vakman, die met een eigen kijk op zaken die (in meer of mindere mate) vrij is, veeleisend, nauwgezet en lastig en – meer dan enig ander – waakt over de belangen van de ontvanger, kan onherroepelijk blijken te zijn indien de beroepsgroep in zijn geheel er niet tegen optreedt (door elkaar ter verantwoording te roepen en te beschermen). Wij moeten er ook voor zorgen dat onze voorstellen in het digitale tijdperk stand kunnen houden en ernaar strevendat iedereen vrijelijk en met behulp van betrouwbare middelen een eigen mening kan blijven vormen. Deze doelstelling is, gezien de verscheidenheid aan boodschappen die op internet de ronde doen en het risico dat opstellers en verspreiders zich camoufleren of verhullen, alleen haalbaar indien de producten van ons journalistieke werk onmisbaar blijken te zijn in de zin dat zij het mogelijk maken interessante boodschappen als zodanig te herkennen en een algehele verwarring weten te vermijden. Als we de journalistiek van de toekomst willen waarmaken en consolideren, zullen we ervoor moeten zorgen dat we noodzakelijk zijn vanwege onze kwaliteit, gebaseerd op nut, ervaring, eerlijkheid, nauwgezetheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid.

Als wij toestaan dat ons vakgebied wordt overgenomen en onze beroepsgroep gaandeweg wordt verzwakt (een beroepsgroep die onmisbaar is voor een betrouwbaar communicatiesysteem), dan zullen wij eveneens ons streven moeten opgeven om het democratisch bestel (in meer of mindere mate) van onze samenleving te versterken.”

HET BEROEP BEDREIGD.

“Het Beroep van Journalist is een bedreigd beroep. Bedreigd door de belangen van de eigenaren van de media die, wanneer ze berichtgeving tot slechts een mogelijkheid tot zaken doen reduceren, ons naar een ongeëvenaard mercantilisme leiden. Maar ook bedreigd door de belangen van de machtigen (die beschikken over journalisten die wij, soms, toestaan óns werk als journalist te doen) als ze ons de mogelijkheid ontnemen om informatie te selecteren en er inhoudelijk borg voor te staan. De consument is het meest benadeeld door deze belangenverstremgeling.

De teloorgang van de journalist als nieuwsgierige en geëngageerde vakman, die met een eigen (in meerdere of mindere mate) vrije kijk op een veeleisende, nauwgezette en lastige wijze – meer dan enig ander – waakt over de belangen van de consument, kan onherstelbaar blijken te zijn, indien het vakgebied in zijn geheel, zich er niet tegen verzet (door verantwoordelijkheid ervoor en bescherming ervan op te eisen) Als wij toestaan dat ze terrein op ons winnen en als wij de voortdurende verzwakking van ons vak (onmisbaar in een systeem van betrouwbare communicatie) blijven gedogen, dan zullen wij eveneens afstand moeten doen van ons streven om het democratisch bestel (in meerdere of mindere mate) te versterken, in het belang van de samenleving.”

Joaquim M. Puyal.

(Lid van het “Col·legi de Periodistes de Catalunya”
Barcelona, 14 november 2006.